

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ IR KITŲ TEISĖS AKTŲ REGISTRO ADMINISTRAVIMAS

2007 m. gegužės 3 d. Nr. VA-40-3P-7
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 4-ojo audito departamento direktoriaus Rimvido Aleliūno
2006-10-09 pavedimą Nr. 40-3P ir papildomus 2006-10-09 pavedimus - Nr.40-3P-1 ir Nr.40-3P-2
Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Jūratė Sinkevičienė (grupės vadovas)
Ingryda Česnakevičiūtė
Elena Mikalajūnienė

Auditas pradėtas 2006-10-09
Auditas baigtas 2007-04-27

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SANTRAUKA

Istoriškai susiformavo, kad Lietuvoje veikia kelios teisės aktų paieškos sistemos, tačiau oficialios ir išsamios informacijos apie nacionalinius, Europos Sąjungos ir tarptautinius teisės aktus šiuo metu nė viena nepateikia. Teisės aktų apskaitą, sistemimą ir teisinės informacijos teikimą pagal įstatymą¹ turi atlikti vienas pagrindinių valstybės registrų - LR įstatymų ir kitų teisės aktų registras, tačiau teisės aktais nustatyta registro kūrimo procedūra nebaigta ir praėjus daugiau kaip vienuolikai metų nuo registro veiklą reglamentuojančio įstatymo įsigaliojimo. LR įstatymų ir kitų teisės aktų registras neturi įtakos šiuo metu Lietuvoje kuriamai valstybės registrų integraliai sistemai, jis nepalaiko ir negali palaikyti šios sistemos funkcionalumo, todėl registro priskyrimas pagrindiniams valstybės registrams auditoriams kelia pagrįstų abejonių.

Nors teisės aktų nustatyta tvarka registras nesukurtas, tačiau registro tvarkymo įstaiga - VĮ Teisinės informacijos centras registruoja ir tvarko registro duomenis. Registras neatlieka pagrindinių registro funkcijų – pirminio, oficialaus, patikimo, išsamaus informacijos šaltinio – jame nesukaupti visi teisės aktai, įregistruoti teisės aktai netinkamai susisteminti, registro paieškos sistema nepatogu naudotis.

VĮ Teisinės informacijos centras, naudodamas valstybei nuosavybės teise priklausančią teisės aktų duomenų bazę, prioritetą teikė ne valstybės deleguotoms viešosioms registro tvarkymo funkcijoms vykdyti, o privatiems komerciniams tikslams – siekti pelno iš komercinių LITLEX paslaugų, vykdomų kartu su privačia įmone. Nustatyta, kad VĮ Teisinės informacijos centro ir privačios įmonės susitarimų sąlygos atitinka jungtinės veiklos partnerystės sutarties požymius bei prieštarauja viešojo juridinio asmens tikslams, bendriesiems valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principams ir neatitinka imperatyvių nacionalinių ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nors LR įstatymų ir kitų teisės aktų registras nebuvo sukurtas, jam modernizuoti 2005 m. skirta 3 826,789 tūkst. Lt finansinės paramos iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, bendra projekto vertė 4 096 tūkst. Lt. Sprendimas dėl finansinės paramos skyrimo priimtas tinkamai neišanalizavus Lietuvos ir užsienio šalių teisės aktų sisteminimo ir informacijos teikimo praktikos bei neįvertinus kuriamo registro socialinės naudos, todėl yra rizika, kad už ES lėšas modernizuojama teisės aktų duomenų bazė ir ateityje bus naudojama ne tik viešosioms funkcijoms vykdyti, bet ir bendrai su privačia įmone vykdomai komercinei veiklai.

¹ LR įstatymų ir kitų teisės aktų registro 1995 m. gegužės 2 d. įstatymo Nr. I-873 2 str.

Kelios viešos teisės aktų paieškos sistemos racionalumo požiūriu valstybei yra nenaudingos – netaupiai ir neefektyviai naudojami valstybės informaciniai, žmonių, finansiniai, techniniai ištekliai, dubliuojamos funkcijos, padidėja administravimo išlaidos, todėl tęsti LR įstatymų ir kitų teisės aktų registro kūrimo darbus, neišsprendus klausimo dėl vieningos oficialios ir išsamios teisės aktų paieškos sistemos sukūrimo, auditorių nuomone, yra netikslinga.

Atsižvelgiant į nustatytus trūkumus Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Informacinės visuomenės plėtros komitetui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės bei viešajai įstaigai „Centrinė projektų valdymo agentūra“ pateikėme rekomendacijas nustatytiems trūkumams pašalinti.